Dosarul nr.4r-49/2024
Nr/com 4-21155649-06-4r-07022024

Prima instanță
judecătoria Cimișlia
sediul Central
judecătorul Cherdivara Dumitru

D E C I Z I E

25 martie 2024 mun. Comrat

Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat
În componența:
Președintele completului, judecătorul Starciuc Ștefan
Judecătorii Fujenco Dmitrii și Colev Grigori

judecând fără prezența părților, în ordine de recurs, în temeiul art. 471 Cod contravențional, recursul declarat de către avocatul Berezovschi Vladislav în interesele lui Cotelea Victor împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 20 decembrie 2023, în cauza la contestația înaintată de către Cotelea Victor împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria și nr.MAI05 364237 din 08.10.2021, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Cimișlia, Fitchevici Vadim în privința lui Cotelea Victor în baza art. 78 alin. (1) și 354 Cod contravențional,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate de părți,

c o n s t a t ă:

1.În fapt:

La data de 08 octombrie 2021, în privința lui Cotelea Victor a fost întocmit proces verbal cu privire la contravenție în baza art. 78 alin. (1) și art. 354 Cod contravențional. (f.d. 28).

La data de 21 octombrie 2021, Cotelea Victor s-a adresat în instanța de judecată cu contestație în care a solicitat admiterea contestației; declararea nulă a procesului verbal cu privire la contravenție nr.7444056000134929, întocmit la 08.10.2021 de către agentul constatator din cadrul IP Cimișlia, Fitchevici Vadim prin care Cotelea Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 78 alin. (1) și 354 Cod contravențional și anularea deciziei agentului constatator din 08.10.2021 potrivit cărei a fost sancționat cu amendă în mărime de 30 u.c. (f.d.26-27)

În motivarea contestației a menționat că la data de 25.09.2021, în piața comercială din or. Cimișlia, soția Cotelea Cristina a fost agrestă fizic de către cet. Popovschi Vasile. Pentru a o apăra și a curma acțiunile agresive ale lui Popovschi Vasile, Cotelea Victor i-a sărit în ajutor soției sale. Asupra cazului a fost depusă plângere la IP Cimișlia, iar la data de 08.10.2021 în privința lui Cotelea Victor de către agentul constatator din cadrul IP Cimișlia, Fitchevici Vadim a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție nr.7444056000134929, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) și 354 Cod contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 30 u.c.

Consideră că procesul verbal contravențional şi decizia prin care a fost sancționat sunt nelegitime şi pasibile anulării.

În opinia petiționarului învinuirea este una neprobată, în procesul-verbal nefiind indicate prin care mijloace de probă s-a constatat comiterea contravenției incriminate, ori, simpla indicare a faptelor date în procesul verbal cu privire la contravenție nu poate constitui temei de sancționare a persoanei. Astfel, simpla constatare a agentului constatator nu este suficientă pentru a stabili vinovăția unei persoane pe numele căreia a fost întocmit procesul verbal. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în procesul verbal contravenţional - neconfirmate prin alte mijloace de probă- pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiul de drept *in dubio pro reo.*

A remarcat petiționarul că, vinovăția este unul din elementele constitutive a unei contravenţii, iar conform art. 7 Cod contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa. Conform jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs. România, Curtea a reiterat că, prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului verbal cu privire la contravenţie este o prezumție lipsită de rezonabilitate şi poziționează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces. Drept consecinţă, prezumţia de nevinovăţie prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, este aplicabilă şi în cazul faptelor sancţionate contravenţional în dreptul intern şi atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenţionale. În aceste condiţii persoana sancţionată contravenţional nu trebuie să facă proba nevinovăţiei sale, ci autoritatea din care face parte agentul contravenţional are obligaţia de a proba existenţa faptei, identitatea persoanei care a săvârşit-o şi nevinovăţia acesteia.

Totodată, mai invocă și faptul că faptele sale au fost încadrate spre a curma atacul lui Popovschi Vasile împotriva soției sale Cotelea Cristina, atac care era real, direct și imediat, fapt care înlătură caracterul contravențional al faptei în sensul art.19 Cod contravențional.

2.Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia sediul central din 20 decembrie 2023, a fost respinsă ca neîntemeiată contestația înaintată de către Cotelea Victor împotriva procesului - verbal cu privire la contravenție seria și nr.MAI05 364237 din 08.10.2021, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Cimișlia, Fitchevici Vadim în privința lui Cotelea Victor în baza art.78 alin. (1) și 354 Cod contravențional. (f.d.123-126)

3.Solicitarea recurentului.

În dezacord cu hotărârea emisă din 20 decembrie 2023, la data de 05 ianuarie 2024 avocatul Berezovschi Vladislav în interesele lui Cotelea Victor a declarat recurs, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului ca fiind omis din motive întemeiate, casarea hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă contestația declarată de Cotelea Victor împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. 7444056000134929, întocmit la 08.10.2021 de către agentul constatator al IP Cimișlia Fitchevici Vadim prin care Cotelea Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 78 alin.(1) și 354 CC, declararea nulă a procesului verbal contravențional, încetarea procesului contravențional. (f.d.128-130)

În motivarea recursului, a menționat că, cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta. Astfel, nici contravenientul și nici apărătorul acestuia nu au fost legal citați pentru ultimele ședințe, iar pe pagina oficială a judecătoriei Cimișlia lipsește informația despre ședințele de judecată pe cauza dată. Constată că, examinarea cauzei în lipsa participanților nu reprezintă altceva decât încălcarea principiilor contradictorialității, egalității și disponibilității părților de drepturile procesuale, deoarece pune din start într-o poziție defavorabilă partea absentă. Astfel, instanța de fond a adoptat o hotărâre nefondată, examinând cauza în lipsa victimei, prin ce s-a neglijat dreptul părții, prevăzut de CEDO și Codul contravențional la un proces echitabil și dreptul de a-și susține poziția, fără a verifica posibilitatea înștiințării părții la proces și a verifica imposibilitatea acestuia de a se prezenta. În această

ordine de idei menționează că, CEDO, în speța Luka contra României a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 și 61). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei [Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006]. În asemenea împrejurări concluzionează că, hotărârea instanței de fond a fost adoptată doar prin prisma probelor anexate la materialele cauzei, iar contravenientul contestatar Cotelea Victor sau apărătorul lui nu au avut posibilitatea de a-și susține poziția, a prezenta probe în susținerea poziției sale, a prezenta martori, a înainta obiecții și a se bucura de toate celelalte drepturi garantate de art. 6 CEDO.

A menționat că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar. Astfel, instanța de fond în nici un fel nu a motivat cauza refuzului de a aplica prevederile art. 30 CC, prescripția tragerii la răspundere contravențională, necătând la faptul că la data pronunțării hotărârii termenul tragerii la răspundere contravențională demult expirase, astfel fiind încălcate prevederile art. 441,461 CC.

În concluzie, reține că cauza a fost examinată superficial, prematur concluzionându-se asupra netemeiniciei contestației asupra procesului verbal contravențional. Potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauza Gurgurov contra Moldovei (hotărârea din 16.09.2009), s-a statuat că autoritățile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate pentru a înceta investigația sau să le pună la baza deciziilor lor și să se întreprindă toți pașii rezonabili și disponibili conform legii pentru a asigura probe cu privire la incident.

Referitor la termenul de declarare a recursului a menționat că recurentul și contravenientul nu au fost prezenți la pronunțarea hotărârii judecătorești contestate, nefiind citați legal. Hotărârea din 14.12.2023 a fost înmânată recurentului doar la 4

ianuarie 2024, fapt consemnat în actul de expediere a actului judecătoresc. Potrivit art. 468 CC recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(l).Conform art. 469 CC Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

La data de 07 februarie 2024 cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel Comrat. (f.d.133)

<u>4.Termenul de declarare a recursului.</u>

Conform art.468 alin. (1) Cod contravenţional, *recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1)*.

Din actele cauzei se constată că cauza a fost examinată în lipsa recurentului Cotelea Victor, și respectiv hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central a fost pronunțată la data de 20 decembrie 2023 în lipsa acestuia, hotărârea fiind expediată în adresa participanților la proces la data de 04.01.2024, recepționată în același timp de către avocatul Berezovschi Vladislav la aceiași dată (f.d.127), iar, recursul a fost depus de la data de 05 ianuarie 2024. Astfel, Colegiul judiciar constată că recursul a fost depus în termen.

<u>5.Argumentele părților.</u>

Judecarea recursului a avut loc fără participarea părţilor, cu respectarea rigorilor art. 471 Cod contravențional, cu înștiințarea părţilor şi explicarea dreptului de a depune referinţă.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, la data de 11 martie 2024 în adresa părţilor, a fost expediată copia cererii de recurs și solicitată prezentarea referinței.

<u>6.Aprecierea instanței de recurs.</u>

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanţă în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul judiciar ajunge la concluzia că recursul este fondat şi urmează a fi admis din alte temeiuri decât cele invocate.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluţii: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravenţional în cazurile prevăzute la art.441.*

Potrivit art. 374 alin. (2)-(3) Cod contravențional, *procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei.* ***Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei****. Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte*.

Conform prevederilor art. 2 Cod contravențional, *scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârşirii de noi contravenţii*.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată că la data de 08 octombrie 2021, în privința lui Cotelea Victor a fost întocmit proces verbal cu privire la contravenție în baza art.78 alin.(1) și art.354 Cod contravențional. (f.d.28).

La data de 21 octombrie 2021, Cotelea Victor s-a adresat în instanța de judecată cu contestație în care a solicitat admiterea contestației; declararea nulă a procesului verbal cu privire la contravenție nr.7444056000134929, întocmit la 08.10.2021 de către agentul constatator din cadrul IP Cimișlia, Fitchevici Vadim prin care Cotelea Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 78 alin. (1) și 354 Cod contravențional și anularea deciziei

agentului constatator din 08.10.2021 potrivit cărei a fost sancționat cu amendă în mărime de 30 u.c. (f.d.26-27)

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia sediul central din 20 decembrie 2023, a fost respinsă ca neîntemeiată contestația înaintată de către Cotelea Victor împotriva procesului - verbal cu privire la contravenție seria și nr.MAI05 364237 din 08.10.2021, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Cimișlia, Fitchevici Vadim în privința lui Cotelea Victor în baza art.78 alin. (1) și 354 Cod contravențional. (f.d.123-126)

În dezacord cu hotărârea emisă din 20 decembrie 2023, la data de 05 ianuarie 2024 avocatul Berezovschi Vladislav în interesele lui Cotelea Victor a declarat recurs, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului ca fiind omis din motive întemeiate, casarea hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă contestația declarată de Cotelea Victor împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. 7444056000134929, întocmit la 08.10.2021 de către agentul constatator al IP Cimișlia Fitchevici Vadim prin care Cotelea Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 78 alin.(1) și 354 CC, declararea nulă a procesului verbal contravențional, încetarea procesului contravențional. (f.d.128-130)

Astfel, lecturând materialele cauzei, Colegiul judiciar constată că presupusa contravenție a fost comisă la data de 25 septembrie 2021, fapt indicat în procesul verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Cotelea Victor de comiterea contravenției prevăzute de art.78 alin.(1) și art.354 Cod contravențional.

Potrivit prevederilor art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare*.

Conform art.374 alin.(3) Cod contravențional, *procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor*

dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

E de menționat că, aderând la CEDO, Republica Moldova și-a asumat obligația de a garanta protejarea drepturilor și a libertăților proclamate de CEDO ale tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa.

Astfel, din prevederile Constituției Republicii Moldova (art.4 alin.2) precum și din hotărârea Curții Constituționale nr.55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova" rezultă că CEDO constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și respectiv urmează a fi aplicată direct ca oricare altă lege a RM cu deosebirea că CEDO are prioritate față de restul legilor interne care îi contravin.

Articolul 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, consacră dreptul la un proces echitabil, iar reieșind jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, reflectate în cauza Ziliberberg contra Moldovei (nr.61821/40, hotărâre din 01.02.2005), Curtea a decis că, contravenția comportă un caracter „penal" în sensul articolului art.6 din Convenția Europeană, respectiv, la examinarea acestei cauze, urmează a fi aplicate prevederile art. 6 din Convenția Europeană și normele generale ale procesului contravențional prevăzute de Codul contravențional.

În circumstanțele menționate și analizând cele constatate de prima instanță în raport cu materialele cauzei, Colegiul conchide că procesul contravențional intentat în privința lui Cotelea Victor de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin.(1) și 354 Cod contravențional urmează a fi încetat din motivele ce succed.

Conform prevederilor art.441 alin.(1) lit.b) Cod contravențional, *procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31*.

Astfel, Colegiul constată că în speță sunt aplicabile prevederile art.30 din Codul contravențional, care menționează că prescripția înlătură răspunderea contravențională. Termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an.

La caz, Colegiul reține că, faptele imputate lui Cotelea Victor prin procesul verbal cu privire la contravenție numărul și seria MAI05364237 din 08.10.2021, au fost comise la data de 25 septembrie 2021, adică a expirat termenul de prescripție de 1 an de atragere la răspundere contravențională.

Astfel, Colegiul instanței de recurs ajunge la concluzia că, procesul contravențional intentat în privința lui Cotelea Victor în baza art. 78 alin.(1) și art. 354 Cod contravenţional trebuie încetat în temeiul expirării prescripției aplicării sancțiunii pentru această contravenție, prevăzut de art.30 Cod contravențional.

Subsidiar, Colegiul notează că, din momentul comiterea faptei 25 septembrie 2021, a trecut mai mult de 1 an de tragere la răspundere contravențională, astfel fiind expirat termenul de prescripție.

Respectiv, Colegiul consideră oportun de a anula decizia agentului din cadrul IP Cimișlia, Fitchevici Vadim din 08.10.2021, prin care lui Cotelea Victor i-a fost aplicată sancțiune contravențională în mărime de 1500 lei, or, nu poate fi suspusă contravenţional persoana în privința căreia a fost expirat termenul de atragere la răspundere contravențională.

În urma celor expuse, instanţa de recurs ajunge la concluzie că urmează a fi admis din alte temeiuri recursul avocatului Berezovschi Vladislav în interesele lui Cotelea Victor, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care se va casa hotărârea instanței de fond, cu încetarea procesului contravențional în privința lui Cotelea Victor pe art. 78 alin. (1) și 354 Cod contravențional în legătură cu intervenirea prescripției răspunderii contravenționale.

călăuzindu-se de prevederile art. art. 473 alin. (1), pct. 2) lit. a), 474 Cod Contravențional, Colegiul judiciar,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către avocatul Berezovschi Vladislav în interesele lui Cotelea Victor.

Se casează hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 20 decembrie 2023, în cauza la contestația înaintată de către Cotelea Victor împotriva procesului - verbal cu privire la contravenție seria și nr.MAI05 364237 din 08.10.2021, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Cimișlia, Fitchevici Vadim în privința lui Cotelea Victor în baza art.78 alin. (1) și 354 Cod contravențional, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care:

Se admite contestația înaintată de către Cotelea Victor.

Se anulează decizia agentului constatator din cadrul IP Cimișlia, Fitchevici Vadim din 08.10.2021, prin care lui Cotelea Victor i-a fost aplicată sancțiune contravențională în mărime de 1500 lei, ***cu încetarea*** procesul contravențional în

privința lui Cotelea Victor pe art. 78 alin. (1) și art. 354 Cod contravențional în legătură cu intervenirea prescripției răspunderii contravenționale.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președinte de ședință, judecător: Judecător: Judecător:

Starciuc Ștefan Fujenco Dmitrii Colev Grigori